

ABONY

Szerkesztőség:

11-ik kerület 460. házszám.
 A lap szellemi és szociális
 illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak

Kiadóhivatal

ZERDAHLI JÁNOS
 Könyvnyomdája, hová
 az előfizetési pénzek, a hír-
 tetések és ezeknek díjai
 valamint a felszólamások
 küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felolós szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. BATTIK MIKLÓS.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 koronára.

A cholera mibenlétéről és az ellene való védekezés módjairól.

Az utóbbi napokban a napi lapok utján bőven volt alkalmunk az Oroszországban fellépett és már nálunk is szörványosan előfordult cholera megbetegedésekről hallani, úgy hogy talán most szőzaporításnak és felesleges időtöltésnek látszik, hogy az „Abony” címlapján óhajtók e kérdéssel egy kissé foglalkozni.

Fontos, mindnyájunkra kiható kérdéssel több ízben foglalkozni nem árt és minden ember szívesen gyarapítja ismereteit, szívesen ösmerkedik meg a „sárga rém”-nek tünet tanával és érdeklí talán az is, hogy tulajdonképen melyik az a helyes út, a melyet a védekezésnél követni kell. Együttal megnyugtatásul szolgáljon ez a pár sor Abony közönségének, hogy mi sem nézünk tétlenül a jövő elé, mi sem nyitjuk ki a város kapuit a berohanni akaró veszedelmeknek és hogy a mi hatáskörünkben már mi is megtettük a legmesszebb menő óvintézkedéseinket.

A mint a kutatások mutatják a cholera Indiában, a Ganges és a Bramaputra mentén mindig honos volt és hogy onnan jutott 1830-ban először és azóta ismételve Európába. Tulajdonképen hazájából 1817-ben lépett ki először és 1830-31. évben ért el már Németországig.

Behurcolását a mohamedán zarándoklatok segítették elő, azok vitték Indiából—

Mekkába, onnan tovább Egyiptomba és így Európába.

Európa védekezni kísérelte meg a veszedelmes kór ellen, amelynek okát nem ismerték, de amely betegség nap nap mellett és rengeteg arányban szedte áldozatait. Ekkor Koch Róbertet Egyiptomba küldték, hogy a cholera előidéző oka után kutasson és ő 1883-ban Egyiptomban felfedezte a cholera bacillust; a mostanában sokat emlegetett cholera vibriót, vagyis Kommabacillust; egy sajátzerű, pálcika alakú szervezetet, mely kizárólag cholerasok ürülékében és bélhuzamában stb. fordul elő.

Eme choleraméreg továbbítása úgy személyek, mint tárgyak közvetítése által történik, és megesett már az, hogy choleras betegeknek lábában vagy bőröndben elküldött tárgyai az elfogadóra és a környezetre nézve végzetesekké lettek; de legalkalmasabbnak látszanak a járvány terjesztésére oly fertőzött egyének, kik a bántalom könnyebb alakjaiban — az u. n. cholera hasmenésben — szenvednek, miáltal érthetővé lesz a betegségnek oly helyeken való fellépte, melyek távolabb esnek a közlekedési vonaltól, és melyek látszólag nem érintkeznek a gócpontokkal.

A cholera ma általában a miasmatico-contagiosus bántalmak közé sorolják, azaz felveszik, miszerint a cholera betegtől származó méreg nem képes egyenesen fertőzést előidézni, hanem annak bizonyos átalakulásokon kell előbb keresztül esnie, mely át-

alakulások ismét csak arra alkalmas viszonyok közepette történhetnek meg. Így az 1873-iki cholera járvány idejében, már jóval előbb fordultak elő cholera esetek, semmint azok tömegesen mutatkoztak, jelekül annak, hogy előbb a kórhatány szaporodására a viszonyok nem voltak kedvezők.

Cholera járvány kifejlődéséhez mindig két tényező kell, egyik: a fajlagos cholera méreg, a másik: az ennek tovább fejlődésére és szaporodására alkalmas viszonyok.

A cholera fertőzésnek két főmódja van, az egyik: víz általi fertőzés (csatorna, folyóvíz, kút), a másik: az érintkezési fertőzés. Levegő és szél nem járulnak hozzá a cholera terjesztéséhez, mert cholera bacillusk csak száraz állapotban juthatnak a levegőbe, és miután igen hamar kiszáradnak, életképességüket hamar elveszítik. Hogy a víz a cholerafertőzés létrehozásában, illetve tovaterjesztésében, fontos szerepet játszik, az lépten nyomon bizonyítva lett.

Minél inkább mozdítja elő az általaj nedvességének a változása a szerves anyagok bomlását s nevezetesen a rothadási folyamatokat, melyek az odajutott cholera hatány szaporodására alkalmasnak látszanak, annyival kedvezőbbek a viszonyok a cholera tovaterjedésére. Az érintkezési fertőzésnél legfontosabb szerepet játszik a cholera beteg által kiköpött valadék, és a bélüríték, ez uton történik a leggyakoribb és közvetlen fertőzés.

A cholera iránti fogékonyság igen el van

TÁRCA.

Ággódás.

Azt az oltárt, melyen egykor,
 Nem is régen és oly sokszor,
 Lelkem vágya megáldozott...
 Mikor látom újra, Áldott?

Azt a szent és kegyes papot,
 Ki imával égig hatolt,
 Kinek áhitatos lelke
 Könnyet varázsolt szemembe?...

Azt a főséges dallamot,
 Mely a népnek ajkan hangzott,
 Csengett, dallott föl az ég...
 Onnan sirva, bűgva intve,
 Vigasztalva és fenyítve
 Leszállott szívem mélyéig...
 Mikor hallom újra, mikor?

Nagyrevi.

Anyja van!

— Az „Abony” eredeti tárcája. —
 Irta Csehál József.

Öten voltunk, két szobrász, egy piktor, egy
 újságíró meg én; — mikor volt, mikor történt?
 már nem tudom, de mellékes is; — mondom, öten

voltunk s miután ott, ahol a színház után a véletlen összehozott vesoraasztal körül a cigány lusta, a bor meg hamisított volt, s miután az „élet örömeit” már mindannyian nyakig ismertük, de mindannyian rajongva esüngtünk a mi Parisunkon Budapesten s miután a budapesti, bármennyire blazirt is légyen, mindég — igaz meggyőződéssel követi a budapesti „élet” — rendjét, s mondom, minthogy a cigány lusta, a bor meg rossz volt, csak fel kettőig maradtunk ülve s aztán lassan, semmit sem beszélve, hanem ki ki gondolataiba merülve, haladtunk befelé az Andrásy-uton, s miután odaértünk a xxx kávéház ajtajához, mi természetesebb, hogy — mintha adott jelle történe — betértünk és helyet foglaltunk. Hogy mi a xxx kávéház? Kávéház, amilyen Budapesten több van, amilyen minden világvárosban van, aminekül Budapest nem volna világváros! Az ellentetek háveháza, ha így fejezhetem ki magam; pazarfenyű berendezés, de etel, ital rossz, kávé, kávésné esillognak a sok ékszertől és roppant előkelőknek adják magukat, éjjel, midőn virágozik az „üzlet”, de nappal a kávé hírhedt uzorás, a kávésné pedig ép oly hírhedt emberkufáró, állandó ember, illetve leánybűszállító a keletre; a pincéceken kifogástalan fekete frakk és fehér nyakkendő van, de azért egy ott felejtett bot, esernyő, színházi láteső vagy ezüst szelence menthetetlenül elvész, stb. stb.; s a vendégek? megfordul ott „mindenki”, mágánás, huszartiszt, művész, hivatalnok, kereskedő, uzorás, pénzügynök, hamiskartyás, zsebtolvaj, szóval mindenki, egész Budapest és — mi, ez talán a legfontosabb, — a vendégek fele hölgy.

de olyan hölgy, aki férfiseret nélkül jön oda és férfiserettel távozik onnan.

Mondom, beléptünk s helyet foglaltunk; ilyen helyen ez ember — a tapasztalt ember — azt parancsolja, amit a kávésnak úgy kell odaadni, amint ő kapja a gyárostól, amit ő nem hamisíthat, el nem roththat, tudomillik palacsört! Körülnezttem! Hő vége felé járva, keves ember volt ott, a szomszéd asztalnál összeverődött valami 6-7 lány és felhangon eszrevételeiket, tapasztalataikat eserelették ki az „üzlet” teren! Mikor jöttünk, érdeklődéssel szemelttek minket, de csakhamar láttak, az efelélen tanyázó különleges „finomérzesükkel”, hogy velünk aligha fejlődik ki „üzlet” ismeretség. Beszelgettünk mindennapos dolgokról és ivogattuk a jó, hűdeg sört, — az epes kritikus, a világot fenekig ismerő ösli, köztünk, az újságíró, imgyen kezdte:

— Lássatok, ilyen az élet, a szomszéd asztalnál, a nők közt van egy, akinek tíz év előtt a fejére olvastam, hogy ebből a „palyabol” nincs menekvés; előbb kinevetett, aztán goromba lett, — de hába, elhalt a tíz év, s ő meg mindég, avagy talán már megint a „palya” van, melyet a szer szabott neki.

— Allah, il Allah! — szólt közbe az ironikus piktor. — Tudod te már, hogy ebbe a híres sorsszabó mestersebbe nem bízom.

— Tudom. — viszonzá higgadtan az írő, — nézet dolga, megengedem; de halljátok és aztán itéletetek: ezelőtt tíz évvel volt, kezdő zurnalista voltam akkor, mi gálya a kezdő nehézségével, különösen anyagi kérdésben.

terjedve; kor és nem e tekintetben alig képeznek különbséget. Azonban úgy mint azt más fertőző betegségeknél is láttuk, a fertőzés nem mindig arulja el magát egyenlő súlyos tünetek által, bár nem bírjuk eldönteni, vajon ily esetekben a szervezetbe jutott mérge elégtelensége vagy a szervezet nagyobbfokú ellenállása oka-e a gyengébb nyilvánulási módnak.

Mind ama körülmények, melyek a jólét egyensúlyát megzavarják, kedélyi izgatottság, lehangoltság, meghiűlés, étrendi hibák, gyön or, bélbántalmak, előment beteges állapot, mindennemű kicsapongás, a cholera iránti fogékonyságot növelni látszanak. Tüfőmött, szennyos lakások folytán uralkodó rosszabb hygienicus viszonyok érthetővé teszik, hogy a szegényebb néposztály nagyobb mérvben van a megbetegedésnek kitéve. Mértékletes életmód, tisztaság mindenben, forrált víz ivása, a kéz gyakori mosása, gyümölcs élvezésének mellőzése cholera járvány idejére a legfőbb szabály, amelyet be kell tartani.

Kérdés most már, hogy miről ismerjük fel, hogy valaki chlerában betegedett-e meg, vagy sem. — A napi lapok nap-nap után adnak hírt cholera-gyanús megbetegedésről, amelyekről végül kivil, hogy még sem volt az. A sajtó tüfőzni látszik, a mikor olyan hosszú mederben tárgyalja cholera-ról, pedig nagy szolgálatot teljesít vele, mert megtanítja a közönséget félni, óvakodni ettől az igazán félelmetes betegségtől, mely hogy ez idő szerint gyökeret nem vert nálunk, azt a javult közegészségügyi viszonyainknak köszönhetjük.

A cholera lappangási szakának meghatározása ép oly nehézségekkel jár, mint egyéb fertőző kóroké. Az esetek nagyobb számában 12 - 48 óra között ingadozik. A kezdetben azonban előzn ényű tünetek szoktak fellépni. Ilyenek: általános rosszulét, fáradtság érzete, fázékonyság, izzadás stb.

A cholera legkönnyebb alakja vagy foka a cholera - hasmenés, mely tünetileg alig különbözik bármely más ok által feltételezett hasmenéstől.

Kivételesek azon esetek, melyekben az ilyen hasmenésekhez, hűvös bőr, nagy fájdalom az ikrákban, rosszulét és hányásünger csatlakoznak.

A dolog természetete hozza magával, hogy ily hasmenésről nehéz elhatározni, vajon cholera-mérge fertőzése által van-e feltételezve ha nem látjuk, hogy ennél nem egyszer csapnak át a tünetek a cholera súlyosabb és legsúlyosabb alakjaiba, és ha nem mutatná a tapasztalat, hogy ily esetek is alkalmasak a cholera kórhatványának továbburcolására. Elég gyakoriak amaz esetek, melyekben a talán könnyelműen várt és ígért javulás helyett, hirtelen, többnyire éjjel, köszöntenek be a cholera súlyos tünetei.

A cholera hasmenésnél súlyosabb, de a tetthalalos cholera-nál könnyebb alak a cholerin. Hasmenés, hányás, kicsiny érlökés, hűvös bőr, fokozott szomj, ikráfájdalmak, vizelet-apadás; ebből az alakból gyakori a gyógyulás.

A tetzthalalos cholera rendszeren a járvány tetőfokán szokott beköszönteni. Egyenesen gyógyulásba sohasem szokott ez az állapot átmenni, hanem kifejlődik az u. n. cholera typhoid. Messze vezetne a cholera minden egyéb tünetének és fellépési módjainak az ismertetése. A lényeg az hogy az elmondottakból megismerheti mindenki a betegséget. A szabály pedig, hogy cholera fellépés idején minden hasmenés-el és hányással járó megbetegedés azonnal orvosi megfigyelés alá adandó, mert bizony sokszor még az orvosnak is nehéz feladat a helyes kórisme felállítása és a helyes gyógyító eljárás megválasztása.

Legyen tudatában minden ember, hogy az országot és így a mi kis községünket is veszedelem fenyegeti, nagy ellenség, melylyel szemben a fegyvereink a fent elmondott szabályok pontos betartása. Minden egyes ember legyen közegészségügyi őre ennek a községnek és mindenki iparkodjék a saját körében érvényt szerezni azoknak a rendelkezéseknek, a melyet már napok óta a falragaszok hirdetnek és a melyet a járás főszolgabirája a megtartott járási tisztli érte-

kezleten az egyes községek közegészségügyi faktorainak tudomására hozott. Községünk nem zárkozott el aldozatok meghozatalától sem.

Bentünket nem lephet meg a netalán bekövetkező baj, mi készenlétben vagyunk és nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk, hogy megtettünk mindent amit eddig a körülmények tenni engedtek és parancsoltak.

Dr. Halmi István.

A köztisztaság érdekében.

Az előjáróság felhívja a lakosságot, hogy a községben mind nagyobb mérvet öltő tifusz járvány tovább terjedésének megakadályozása érdekében a lakosság 48 óra alatt, kiki háza tájékát (udvar és járdá) és a háza előtt elfutó árkot, gyomlót, gyeptől, mindentel szennytől tisztítsa meg és az esetleg ott levő (poshadó) víz levezetéséről lehetőség szerint multhatlanul gondoskodjék. Szennyvizet kizárólag csak pócegödörbe szabad önteni.

Mindenki tartozik a háza előtt elfutó járdát és lehetőleg ulvarát is naponta kétszer és pedig a reggeli és esti órákban felöntözni.

Kerületeként meglesznek vizsgálva a lakosság hazai a vegből, hogy nincsenek-e bejelentés nélküli beteges, vannak-e pócegödörök, a meglévők nincsenek-e tele, tiszták-e az udvarok, ninc-e bent több mint egy kocszi trágya az udvarban, — a hányók pótlandók — az ellentátlók följelentése eszközöndök. — Ahol ninc arnyekszek, ott legalább 1 meter mély gödör ásandó a hova az ürülékek bocsajthatók s azok oltott messzel (1 kiló oltott messz 10 liter vízzel, ebből egyszeri fertőtlenítésre 1 liter veendő) Ezzel a móddal kell az arnyekszeket is mentől többször fertőtleníteni.

Ilyen anyag a teljesen szegény nép számára a község házával készenlétben lesz tartva.

Darányt a piacon árulni nem szabad. Heutes üzletek, messzarszekek, vendéglők és minden más közhelyen a vizsgálat szigorúan be lesz tartva. Az amugy is kolerára gyanús betegedési esetek alkalmából, melyek már az országban előfordultak, kívánatos, hogy a lakosság minden a köztisztaságra vonatkozó intézkedést tegyen meg.

Gyakran kell tehát sepregetni, loesolni, megszeli, ha beteg valaki azonnal orvoshoz kell fordulni. Óvakodni kell rossz víztől, eretlen vagy rothadt gyümölestől, dimnytől és sült kukoricza evéstől.

Gyakran kell moakodni, különösen a kezeket evés előtt és után meg kell mosni. Tiszták legyenek étel, ital, evő és ivó eszközeink.

— Maig már megszoktad! — szölt közbe a piktor.

— Nyugodj meg, kedves fiam, — folytatta klasszikus flegmájával az író, — eme pontban nem tehetünk szemrehányást egymásnak, de, mondom, akkor nekia nem teltelt vacsorára Drekszler-nel, hanem egy kavé és két kiló volt ozsonna is, vacsora is (a piktor ez egyszer nem szölt, de nagyot sóhajtott) és feltűnést kerüfendő, minden nap egy más-más külfárosi kávéházba mentem emegy vacsorálni, tehát egy ilyen alkalomkor láttam ezt a lányt először, ugyan kevésbbé elegáns volt akkor, mint ma, de arca, testtartása még jóval üdöbb volt.

— A tied is? — marakodott ismét a piktor. — Az enyém is, mert akkor meg nem volt oly jó barátom, mint te vagy, édes fiam, — adta vissza az író, — mondom, ott ült egy asztalnál és vele egy, — hogy is mondjam, — egy vidéki ártatlanság üde, friss arcú, sarjadzó hajusszal, szakállal, végtelen jószágot és melabus ábrándosát ol vallottak vonásai; teát, tojást, sonkat vacsoráltak, a fiú ugy viselkedett, mint egy bolond szerelmes viselkedni szokott, szinte elnyelte a lányi szemével; a lány tartózkodó volt, szinte látni lehetett, hogy ily hangu tarsalgást már rég nem hallott; jól sem érezte magát, evvel az örjöngő szerelmes és butaságig ábrándos fiúval; felebredd figyelme, ez nekem való „oset”, evvel érdemes foglalkozni. Az egyetemre, vagy technikára feljött romlatlan, látszólag jó házból való fiú, meg a töváros aszfaltján leugró éjjeli lepke; a lelkek összejöközése, a jellemekek egymásrappattanása, szóval anyag egy novellához, akkortájt meg érdekelt az ilyen.

— Ma osztriga és pezsgő az érdekesebb! —

viccelt a piktor.

— Helyes, különösen ha a te kedves társaságodban költöstem el! — adta vissza az író. — Meg tíz előtt eltavoztak ketten, a fiú lovagiasan rándta a lányra az öszi kabatot, s amíg a lány kezilyül vette fel, a fiú szerel mittasan pihentette meg szemét a lány arcán. En is tavoztam, de másnap ismét ott voltam, ök is, harmad, negyed, nyolcadnapon is; lehetőleg közepi huzódtam hozzájuk, az „Egyetértés” lepedőnyi nagyságú reggeli szamat tartottam elém, illetve amögé bujtam és figyeltem felhangon vitt beszélgetéseikre; szereléről, mindegy csak szereléről beszelt a fiú, a lány tartózkodó volt, ugy látszik lelke valanelyes zugában még volt egy szemernyi tisztesség, sajnalta a szegény fiút, a fiú tisztá szent érzelmeit, melyeket mindenáron rapazarolta öra, a bukottra, a lépvirágra. Egyszerre csak kimaradtak, meg néhány napig oda-jartam, de hasztalan.

— Rozpant érdekes! — éhetelekedett a piktor.

— Helyes, — adta vissza az író, — mi más is kerülne ki egy unalmas emberből, aki csak fekete tintából és nem pompás színek hal-mazából el? Nemsokára rá a Kerepesi úton flani-roztam este, — folytatta történetet, — ott a Rökus kórház körül, ahol — tan sejtelmé ösztönből — legsűrűbben rajoznak este a „pillangók”, akik előbb utóbb mind bekerülnek a „Rökus” sok keservet, sok m ghnást, sok esendes éjjeli sírást elnyelő futai köze. És a rajozó pillangók közt felismertem a kávéházi ismeretseget, ama bizonyost; intettem neki és követtem, a Diófa-utca egyik ósdi házában lakott; rám ismert a lány is, mint a mindég közel hozzájuk ült kávéházi emberre s nem sok ügyesség kellett hozzá, kenyéi nes-

pymlagon ülvé, cigarettázás mellett szóba hozni az ő „viszonyát”. Csak ugy volt, mint sejtettem: egy vidéki úri özvegyasszony fia volt, aki feljött jogot hallgatni, egyellen fia volt anyjának, aki kis vagyonának jövedelmét ketharmadig fiara költötte. A lány öszinte volt és bevallotta, hogy meg nem volt bátorsága a fiúnak megmondani, hogy kiesoda, miesoda is ő, hanem varronónak adta ki magát; a fiút rappedt sajnálta, de szerelmé? nem, erre már nem vagyok képes, mondta so-hajtvá, egyszer szereltem eletemben, ez is veszte-mre lett, nyomoruságba sodort, oda, ami ma vagyok! És két igaz, valóságos köny —

— Müköny! — vágta bele a piktor.

— Nem, — folytatta nyugodtan az író, — két igaz köny perdült ki szememől. S mit gondol, kérdem a lányt, mi vége legyen emnek? Hát van most a fiú? Mi vége legyen? válaszolt a lány, hisz ha en ezt tudnam! A fiú pár napra hazament pénzért, berendezni háztartásunkat. — Háztartásukat? kérdem. — Igen, folytatta a lány, mindenáron el akar venni, akaruit is beszéljek neki, mind haba, agyonlövessel lenyeget, ha chenzem. Furesa gondolat villant át agyamon: Mondja csak szivem, kérdem, maguk közt már minden meg-volt? A „mindent” crosen hang-ulyoztam. A lány, a „pillangó” elpirult, valóságosan elpirult. Nem, sutlogta halkán, ő nem követeli, mert tisztának, erényesnek tart, én meg, — hisz nem szereltem, csupan sajnalom, — nem bírom magamat elhatározni mit, hogy durvá kezzel tepjem foszlányokba a szegény fiú illuzióit. Meg pénzt sem kapott tőle? fürkésztem tovább. Azt sem, felelte a lány, ámbár már többször utazott, hagyja a abba a varrást. . .

— Szep varrás! — morgott a piktor.

Elvárja az előljáróság a lakosságtól, hogy mind ezen intézkedéseket gyorsan és teljes egészében végre fogja hajtani s nem fog okot szolgáltatni feljelentésre, megbírságolásra.

Abony, 1010 szeptember 2.

A z e l ő l j á r ó s á g.

A méhészeti kiállítás tanulságai.

Az augusztus 19-én megnyílt méhészeti kiállítás Magyarország egyik talán kevésbé méltatótt termelési ágának a vázlatos bemutatása. Méhészek és méhészet-amatőrök sok érdekes dolgot láthattak a városligeti koresolya-csarnokban, valószínűleg sokat tanultak is, a német-, osztrák- és magyar méhészet egyesületek között pedig barátságos érintkezés keletkezett a kongresszus, vagy még inkább a társas kirándulások folyamán.

Azonban nem ez az, amiről írni akarunk. A méhrajok, a modern szerkezetű kások mellett volt valami, ami a nem-méhész figyelmét is felkeltette: t. i. a kész cikk: a méz. Csodás tisztaságú, átlátszó, kristályszerű méz, amilyen csak a mi akácaink mentén terem, amilyent sem a virágos Krajna, sem Stiria nem tud produkálni. A német s az osztrák méhészek őszintén megcsodáltak, a mi méhészeink büszkén mutattak rá szorgalmas állatkaik termékére, mert ez a cikk olyan specialitása, mint a Rajna-menti utolérhetetlen buquet-ju rizling, melyért kincseket fizet az idegen.

Igen, ott kincseket fizet az idegen, de vajjon a mi specialitásainkért elismerésen kívül háramlik-e egyéb haszon a termelő méhészeire? Bizony édeskevés. Mert ezek a kiállítók — legalább legnagyobb részt — nem termelnek export-piacra. Vagy nem termelnek eleget, hogy — a külföldi forgalmakhoz képest — nagy kvantumok aláának az exportőr rendelkezésére. Ezek az itt kiállított mézpróbák többnyire egy-egy termelő passziójának a gyümölcse, specialitás, melyet magának termel, nem pedig a piacnak.

Volt a kiállítók közt egy jöképü vidéki aszszony, aki váltig magyarázta egyik ismerősének az értékesítés nehézségeit. „Higye el kérem, — így mondta, — ilyenkor megismerjük az üzlet-ember baját. Mennyi veszteségembe kerül, amíg ezt az egy-két füvet eladom, pedig tiszta, jó mézet kinalok.” S könnyen elképzelhető, hogy annak a kis termésnek az értékesítésére, melyet néhány kaptára szolgáltatott, nem török magukat a kereskedők.

Mert a termelés megélénkítője az értékesítés. Nem fogok termelni, ha nem tudom értékesíteni a cikkemet. A piac elsőrangú fontossága a termelőre s az értékesítő éppen olyan fontos láncszem

... hagyjam abba a varrást, majd ő eltart már most is! Nos és maga belemegy ebbe a házasságba tényleg? inkviráltam tovább. Nem, mondta a lány, s keskenyre kapta össze formás száját, szeméi pedig vad elhatározást mutattak. Nem, inkább meghalok! Probléma előtt álltam. Minden más lány ily helyzetben kapva-kapva rajta! vagtam oda. Igen ám, mondta komor, bús hangon a lány, nem tehetem, mert a fiúnak anyja van, anyja, akinek a fiú minden kincse, minden boldogsága, ennek nem akarok a gyilkosa lenni, mert meghalna a szegény ha én, tudja, én lennék fiának felesége; romlott vagyok, tudom, de ilyen romlott még sem; elszabadulok én mai pályámról másképp is! Soha! mondtam rá, felkeltem és mentem...

Az író felhajtotta poharát és elgondolkodott soká.

— Nos, a vége? — kérdé a kíváncsi piktor.

— Kerdezd meg ötle magától, — mondta nyugodtan az író, — ott ül, ama elhízott, reszeges kinézetű, a ríktó vörös nagy tollas kalappal.

A piktor kedvetlenül vállalt vont. E percben, mintha érezte volna a vöröskalapos, hogy rola van szó, hamar felkelt és — mint az ittas ember, — hímbló testtel odalépett asztalunkhoz:

— Na, urak! Zsoltárt önekelni jöttek ide, minék vagyunk itt mi? — mondta rekedt, boros hangon.

Egyikünk sem volt képes szólni, még a szájkaszkodó piktor sem; kiittuk sörünket, fizettünk, s kiléptünk a hideg, ködös hajnalba.

Elváltunk szólanul, csupa kézfogással, elszéledtünk; kedvetlenül botorkáltam házafele; nem tehettem, ismetlem, mert anyja van a fiúnak! Hm! Hm! Hat a lánynak nem-e szintén volt anyja?...

a közgazdaságban, akár a termelő.

A méhészet termékünk értékesítésénél különbséget kell tenni a nagybirtokos uradalom és a kis ember terményének eladása között. Az előbbi, ha kellő mennyiségben termeli a cikket, esetleg maga keresheti fel a vevőt, bár a kockázat elkerülése végett inkább a vállalkozó kereskedőnek adja át termését.

A kis emberek, ha piacra, s különösen ha kivételre akarnak dolgozni, legjobb, ha termelő szövetkezetekbe tömörülnek. Nem az értékesítés céljából, mert erre a szövetkezet túlnehézséges alakulat s rendszeren nincsen kereskedő feje, hanem az egyenlő minőség, a tiszta, racionalis kezelés, az izléses csomagolás, egyszóval a termelvény jó és esimes kiállítása érdekében.

A termelő szövetkezetek lehetővé tennék a kivételképes cikkek nagyobb és egyenlő mennyiségben való előállítását, ha pedig ilyen jó és versenyképes cikk kellő mennyiségben van jelen, a kereskedő szerepe is halás és jövedelmező lehet.

A termelő szövetkezet a kereskedő exportőr utasításainak megfelelően termel, az illető fogyasztó a kereslet után, a kereskedő pedig — tudván, hogy konkurens cikk bevezetéséről van szó — tököjét sem fogja sajnálni belevenni a kalkulációval, konjunkturákkal hadakozó nemzetközi versenybe.

A termelő-szövetkezet és a kereskedő nem ellenségek, hanem szövetségesek, a termelő szövetkezet ilyenformán nem az ütköző, hanem az érintkező pont termelő és közvetítő között.

MI UJSÁG?

— **Eljegyzés.** Meggyesi József fiatal cukrász eljegyezte Sipos Klarikát Monostorról.

— **Gyászmise Erzsébet királynéért.** Szeptember hó 9. én, pénteken délelőtt 8 órakor volt az ünnepélyes szent mise boldogult Erzsébet királyné lelki üdvéért. Ezt a misét — szerkesztőnk indítványára — Abony város képviselőtestülete alapította.

— **Jótekonyság.** Gróf Keglevich Gáborné főúrnó f. hó 3-an bőséges ebekkel és erősítő borral kegyeskedett ellátni a kórház és szegényház lakóit. A nemes főúrnó ezen újabb jótekonysága, szépséges megnyilatkozása a szegények iránt mélyen érző irgalmas szívének. A szegények nevében hálás köszönetet mondunk a jóságos cselekedetért.

— **A homoki szőlős gazdák** szerkesztőnk felhívására, ma egyhete mintegy 15-en jöttek össze, a mikor is Temesközy Gerzson szerkesztő ismertette a f. hó 25—26-an Szegeden tartandó országos kongresszus főbb pontjait s indítványt tett, hogy a kongresszuson az abonyi szőlős gazdák egy kiküldött által képviseltessék magukat, a ki majd az ott végzendő dolgokról tájékoztatná az érdekelteket, minthogy a költséges részvételt mindenki nem áldozhatja, mindnyájan azonban föl nem vesszük azt a pár fillért, amibe a részvétel kerül; a maga részéről képviselőtünkkel Szücs István tanítót óhajtaná megbízni, mint a ki tekintetben megfelelő szakképzettséggel bír. Az értekezlet ezt egyhangúlag magáéva tette ama hozzáadással, hogy a képviseltetéssel ne egy, hanem két egyén bizassék meg. Minthogy azonban az idő rövidsége miatt a mai értekezletről csak kevesen értesülhettek, egy újabb értekezlet tartása határozottatott el, mely a templomok előtt leendő közhírré téve s a mely ma délután 3 órakor fog az anyakönyvi teremben megtartatni.

— **A mai előadás.** Derék műkedvelőink többszöri próba után ma újból előadják Halmi Károly legújabb színművét: „A szerelem győzelme”. A múltkor teljes sikert aratott az előadás s arról tett tanulságot, hogy műkedvelőink komolyan fogják föl önként, a humanizmus és a hazafias célok szolgálataiban vállalt kulturális munkásságukat és kitartó szorgalommal igyekeznek a közönség igényeit s amennyire lehet, műzítését is kielégíteni. Akik a múltkor nem fértek be a színházba, most kárpótolhatják magukat az elmaradt előzetekért, de hisszük, hogy sokan érdemesnek fogják még egyszer, újból is megnézni a Halmiak, Nemethné, Bartucz Erzsike, Cseri László, Holló Mariska, Danekay stb igazán érdekes alakításait annyival is inkább, mert többször már nem igen lehet alkalmunk ezen abonyi irodalmi termék megtekintésére. Az előadás után a szokásos táncmulatság következik az ipartestület helyiségeiben. Jó mulatást mindkét helyen!

Lisztjaci árjegyzék.

— Flégner Géza gőzmalma heti jelentése. — 60-as liszt 33 fillér. — 0-as liszt 33 fillér. — 1-es liszt 32 fillér. — II-es liszt 31 fillér. — III-as liszt 30 fillér. — IV-es liszt 27 fillér. — V-ös liszt 22 fillér. — VI-os liszt 20 fillér. — VII-es liszt 13 fillér kilója. — Fehér rozsliszt 21 fillér. — Vegyes liszt 12 fillér kilója. — Búza és rozs korpa 8 — korona mázsája. — Búzahaj 4 korona. — Söpredék liszt 7 korona 100 kilónként, zsák nélkül Tengeri: 100 kiló 13 — kor, 1 véka 3 10 korona.

Kiadó lakás.

Egy butorozott, vagy két butorozatlan szoba haszonbérbe kiadandó. Szelei-utca 114.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Abonyban a Szöllő-i féle hazban szeptember hó 1-én

szijgyártó üzletet

nyitottam, melyet a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be.

Készíték löszerszámokat a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig; javításokat pedig, úgy mint szerszámok, kocsi ütések, diványok stb. javítását a legpontosabban és jutányosan vállalom. Öreg szerszámokat a legmagasabb árak mellett becserelek.

Raktáron tartok e szakmába vágó minden cikket: kocsi és lovagló szerszámokat, kocsi ütéseket valódi disznóbőr behuzattal, ostorvél és ostor-szijakat a legjobb minőségben, szarvasbőr és kocsimosó szivacsokat, továbbá mindenféle szerszám kenőcsöket, bőrlagot, apru utt, nyeregzsapant, nyeregvizet stb. stb. melyek a legolcsóbb áron kaphatók.

Minden törekvésem oda irányul, hogy t. vevőmet pontosan, j. l. és olcsón kielégíthessem.

Megam a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlvá maradtam

kiváló tisztelettel

Szabó Ignác
szijgyártó és nyerges

Hirdetés.

A „Polgári kör” szolgálai állásra pályázat hirdett, kik pályázni óhajtanak, e hó 15-ig Dobozy Kálmán igazgatónál jelentkezhetnek.

Kiadó lakás.

I. ker. Rózsa utca 41 sz. alatt 2 padlós szoba, konyha, haszonbérbe kiadó. A helyszínén lehet értekezni.

Eladás.

Radák utca 12 sz. ház szabadkézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen.

Eladó ház.

I. ker. Ceglédi-út (Goldschmid-féle) Kernács István háza, mely áll 4 szoba, 1 fürdőszoba, 2 konyha, kamra, pince, magtár, istálló, cseléd lakás, alsó-, felső udvarból, szabadkézből eladó. — Értekezni lehet Varga János bérkocsi tulajdonossal.

Eladó ház.

A vasut-utcán, dr. Tnaly Gábor ügyvéd úrral szemben levő új ház eladó. — Értekezni lehet Varga Józseffel, Vasut-utca 101. szám alatt.

Egy jó családból való fiú tanulónak fölvéttetik a kiadóhivatalban.

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája. az „Abony” kiadóhivatala
A B O N Y B A N.

Van szerencsém Abony város és vidéke t. közönségének b. figyelmét felhívni

Könyvnyomdám,

hol igen jutányos áron és gyorsan szerezhetők be: névjegyek, lakodalmi és bál meghívók és mindenféle nyomtatványok.

A t. közönséget tiszta, modern és pontos kiszolgálásról mindenkor biztosítva, könyvnyomdám b. pártfogásukba ajánlván, igen tisztelt megrendelőimnek szolgálatára mindenkor örömetest készen vagyok.

Kiváló tisztelettel

SZERDAHELYI JÁNOS
nyomdatulajdonos.

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva, legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep.

Tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**
MEDGYES, 61. SZ (Nagyküküllő-m.)

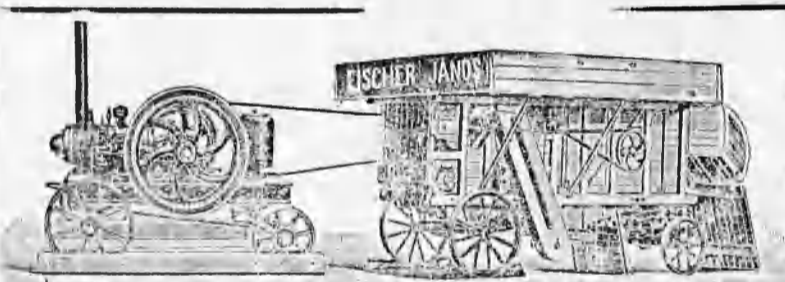
☛ Tessék képes árjegyzőket kőnni! ☛

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

MAGYAR VULKÁNCEMENTGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Központi iroda: Budapest, Vas-utca 25. szám. — Telefon-sz. 107-16. Gyártelep: Selyp. — Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű Selypi porlandcementet, Vulkánporland cementet, kitűnő minőségű, mely a porlandcement szabványait 50%-kal túlhaladja.

FISCHER JÁNOS mérnök, maló építész, Budapest
V. Nádor-utca 35. szám. Sürgöny cím: TURBINA.

Cséplőkészletek
MUNKTELL
eredeti svéd
nyersolajmotoros
lokomobilok
EENZIN- és
szilóca telepek

Legnagyobb hűvös szavato-ság legbiztosabb üzem. Árjegyzék és költségvetés ingyen

Ügynökök

legmagasabb jutalék mellett magyarországi elsőrendű **ablakroletta** és **zsalusia gyár** részére felvételnek. Olyanok, kik már ezen szakmában dolgoznak, előnyben részesülnek.

Ajánlatok:

Friedman Károly

butor- és redőnygyára, Pécs.

Kérem cégemet más céggel össze nem téveszteni!

Neugebauer Antal

első magyarországi gépműhelye és részvénytársasága.

Alapított Saját és elsőrangú magyar gépgyárak gyártmányainak nagyraktára.

Saját ház és ipartelep: 19-20

Szolnokon Tiszapart Tomori-ut 10-11.

Allandó gépkiallítás. Nagy új gépraktár. Negy raktár borászati- és tejgazdasági cikkekben. Szivattyús kutak és fecskendő, úgy kender- és rügyanta-tömlék. — Gép- és motortulajdonosok nagy hasznára. Gőzmalom és gyárak, szeszfőző, cukorgyár, fűtőmalom, valamint gazdák, gép- és mindenféle motor tulajdonosok figyelmébe ajánlom az általam legújabbban konstruált és elkészített Magyarország és Ausztria összes tartományaira szabad 3 db gőzhenger-fűtő-repemet. — Gőzhengerfűrészek bárhol a helyszínén.

Minden rendszerű új mérlegek nagy raktára. — Mérlegjavítóknak figyelmébe! — (Tarázói) mérlegek állványval és eszterendő, emelő készülékkel eladó. — Hiányos mérlegek javítását, hitelesítéséhez való elkészítését és szakszerű újítását méltányos áron és legrövidebb idő alatt eszközölök. Továbbá 4, 6, 8, 11* lóerjű cséplőgép és locomobil és egy Bányai család rendszerű 4 lóerjű álló benzín-motor is eladó.

Egy hat lóerjű kevesse használt cséplő és ennek meghajtásához egy megfelelő benzín, esetleg nyersolaj motor paratúra megvételre keresetlek.

Élelmiszerek, bel- és külföldi terményeket értékesítő vállalat

Beer Sámuel és Társa

A székesfehérvári pénztárnál óvadékot elhelyezett törvényszékiileg bejegyzett magánbizományosok.

Budapest Központi Vásárcsarnok.

Iroda: Csillag-utca 1 Telefon 42-26. Sürgöny cím: Beer Csillagutca. Postatakarék Dheque számla 25153

Elfogadjuk mindenféle élelmiszer bizományi értékesítést a legmagasabb napi áron a legjutányosabb feltételek mellett, gyors és előnyös lebonyolítással.

Marha-húst, előlt borjúkat, juhokat, bárányokat, sertés- és füstölt kolbász árukat, nyers- és füstölt sonkát, vadakat, élő és vágott lisztelt baromfit, halakat, élő rákokat, tojást, mézet, tejfölt, vaját, tehéntúrót, juhtúrót, sajtokat, hüvelyes veteményeket, mákot, paprikát, zöld-sószószókat, burgonyát, korai főzelékeket, gyümölcsöket, alma, larsalma, körte, szamóca, málna, pöszmété, ribiske, meggy, cseresznye, barack, szilva, görög- és sárgadinnye, csemege-szőlő, borszőlő, must, bor, stb. stb.

A küldemények címünkre: Központi Vásárcsarnok vasútállomáshoz intézendők.

Heti jelentést kívánatra küldünk és készséggel szolgálunk mindennemű felvilágosítással.

Tisztelt háziasszony!

Tudja-e Ön miért legjobb a Flégner-féle liszt? Tudja-e Ön miért legolcsóbb a Flégner-féle liszt? **A Flégner-féle malmi liszt azért a legjobb, mert a legkitűnőbb tiszavidéki búzából, a legmodernebb eljárással készül. Azért a legolcsóbb, mert a Flégner-féle lisztet nem drágítja sem szállítás, sem az eladással járó költség. — A Flégner-féle malmi liszt bármely más lisztnél szaporább.**

Kapható:

Flégner-féle gőzmalmi lisztraktár, Hunyadi-utca — Flégner-féle gőzmalmi fiók lisztraktár, Szelei-út.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni Abony város n. e. közönséget, hogy könyvkötészetemet Gaal Miklós utca (azv Kreisinger Ferencné háza) asszony házába helyeztem át.

Kérem a n. e. közönség szíves pártfogását

Tisztelettel

Szűj László
könyvkötő.